

8-12-2025

Professionaliseren leerjaar 2

Ethisch dilemma

Barcelona Paviljoen
Barcelona tourist guide (z.d.)

Jim Das (5527384)
NHL STENDEN

Stap 1: Beantwoorden vragen

1. Wanneer wordt inspiratie overgenomen als plagiaat beschouwd in de architectuur?

Inspiratie slaat om in plagiaat wanneer het ontwerp herkenbare, unieke elementen of stijlkenmerken van een andere architect één op één overneemt, zonder aanpassingen, interpretatie of bronvermelding. In de architectuur is beïnvloeding normaal, maar plagiaat ontstaat wanneer:

- Wanneer het ontwerp te veel lijkt op een bestaand gebouw.
- De originele ontwerper herkenbaar blijft.
- De ontwerper geen eigen ontwerpkeuzes of conceptuele ontwikkeling laat zien.

2. Had Lisa expliciet haar bron moeten vermelden? Waarom wel of waarom niet?

Ja, Lisa had haar bron moeten vermelden. Omdat het bijdraagt aan de transparantie in het bouwproces, bronvermelding toont aan dat je je bewust bent van de herkomst van ideeën en dat je deze op een verantwoorde manier inzet en het voorkomt beschuldigingen van plagiaat.

3. Mag je stilelementen van architecten 'lenen' zonder ze te noemen als je je eigen ontwerp maakt?

Niet volledig. Je mag je laten inspireren architectuur is een vak dat zich ontwikkelt door referenties, maar als je elementen gebruikt die duidelijk herkenbaar zijn of belangrijk zijn voor de stijl van een specifieke architect, moet je dat benoemen. Zonder bronvermelding kan het lijken alsof je het presenteert als volledig eigen oorspronkelijkheid, wat misleidend is.

4. Welke verantwoordelijkheid heb je als ontwerper in het benoemen van invloeden?

Als ontwerper heb je de volgende verantwoordelijkheden die je moet benoemen:

- Eerlijk zijn over inspiratiebronnen
- Professioneel en eerlijk te communiceren over waar ideeën vandaan komen.
- Te laten zien hoe je inspiratie vertaalt in een eigen ontwerp.
- Respect tonen voor auteursrecht en het werk van ontwerpers.

5. Hoe zou dit anders zijn als Lisa werkt binnen een architectenbureau in plaats van als student?

Wanneer je binnen een architectenbureau werkt is het verschil groter:

- Bij een architectenbureau worden ontwerpen commercieel toegepast, waardoor er juridische risico's ontstaan bij plagiaat.
- Auteursrechtelijke overtredingen kunnen leiden tot claims of reputatieschade.
- Er wordt vanuit de beroepspraktijk verwacht dat de medewerkers professionele standaarden volgen.
- Het architectenbureau is verantwoordelijk naar opdrachtgevers en collega's, daarom moet de ontwerper extra zorgvuldig omgaan met bronnen.

6. Hoe ga je om met auteursrechten binnen groepswerk of wanneer meerdere ontwerpers bijdragen aan een project?

Wanneer je binnen een groep werkt met meerdere ontwerpers gaat dit als volgende:

- Er wordt collectieve auteurschap vermeldt: iedereen die inhoudelijk heeft bijgedragen die krijgt erkenning.
- Je communiceert duidelijk wie verantwoordelijk was voor welke onderdelen.

- Bij externe inspiratie benoem je bronnen, ongeacht wie in het team ze heeft gebracht.
- Binnen een professioneel project geldt vaak dat het auteursrecht bij het bureau of opdrachtgever ligt, maar professionele erkenning blijft hierbij belangrijk.

Stap 2: Korte reflectie

1. Een ontwerp dat je inspireert.

Een ontwerp dat mij inspireert is het Barcelona Paviljoen van Ludwig Mies van der Rohe. Ik vind dit gebouw bijzonder door de rustige, open ruimtes en het gebruik van luxe materialen zoals marmer en glas. De eenvoud van het ontwerp, gecombineerd met sterke lijnen en een duidelijke ruimtelijke structuur, zorgt voor een kalme en tijdloze uitstraling. Dat gevoel van licht en ruimtelijkheid spreekt mij erg aan.

2. Hoe je daar op verantwoorde wijze elementen uit zou gebruiken in je eigen werk.

Wanneer ik mezelf laat inspireren door het Barcelona Paviljoen, neem ik geen vormen letterlijk over. In plaats daarvan kijk ik naar de principes die de architect gebruikt, zoals openheid, eenvoud en materiaalbewustzijn. Die principes vertaal ik vervolgens naar mijn eigen ontwerpideeën. Ik benoem altijd mijn inspiratiebron, zodat duidelijk is waar bepaalde keuzes vandaan komen. Zo zorg ik dat mijn ontwerp eigen blijft, maar wel op een professionele manier voortbouwt op bestaande voorbeelden.

3. Welke ethische keuzes je daarbij moeten maken.

Bij het gebruiken van inspiratie moet ik letten op verschillende ethische keuzes. Ik moet ervoor zorgen dat ik niets letterlijk kopieer, zodat ik geen inbreuk maak op auteursrecht. Ik moet ook eerlijk zijn over mijn bronnen en duidelijk aangeven welke ontwerpers mij hebben beïnvloed. Daarnaast denk ik na over hoe ik inspiratie kan gebruiken zonder de originaliteit van mijn eigen ontwerp te verliezen. Door deze keuzes bewust te maken, werk ik op een eerlijk, professioneel en verantwoord manier.